

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА
ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ
УКРАЇНИ
(Держенергоефективності)

prov. Музейний, 12, м. Київ, 01001
тел.: (044) 590-59-60, 590-59-74
факс: (044) 590-59-61, 590-59-75
web:<http://www.saee.gov.ua>
код ЄДРПОУ 37536010

№
на № _____ від _____

Державна регуляторна служба
України

Держенергоефективності надає на погодження проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення».

Прийняття вищезазначеної постанови Кабінету Міністрів України передбачено пунктом 9.9 Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 844.

Додатки:

1. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення» на 2 арк. в 1 прим.
2. Пояснювальна записка на 2 арк. в 1 прим.
3. Аналіз регуляторного впливу на 1 арк. в 1 прим.
4. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.

Голова

С. Савчук

Ладецький П.М.
Лук'янчук І.В.
559 58 37

Державна регуляторна служба України
№ 13836/0/19-18 від 11.10.2018
0.31

Державна регуляторна служба України
№ 13836/0/19-18 від 11.10.2018
0.31

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від

201__ р. №

Київ

Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення

Відповідно до статті 5 Закону України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності” Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення, що додається.
2. Державному агентству з енергоефективності та енергозбереження забезпечити впровадження Технічного регламенту, затвердженого цією постановою.
3. Внести до Переліку видів продукції, щодо яких органи державного ринкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1069 (Офіційний вісник України, 2017, № 50, ст. 1550; 2018, № 8, ст. 305, № 23, ст. 798) зміну, що додається.
4. Ця постанова набирає чинності через шість місяців з дня її опублікування.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

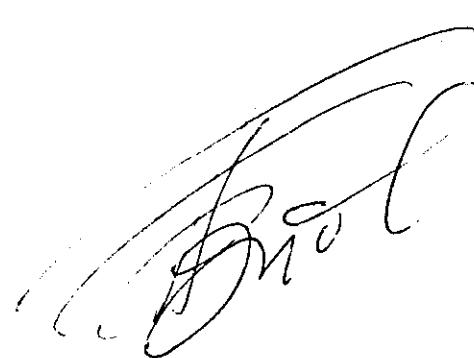
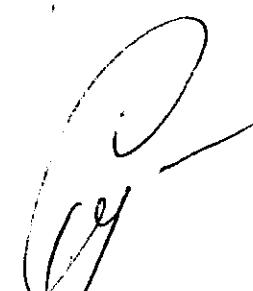
ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 201__ р. №

ЗМІНА,

**що вноситься до переліку видів продукції, щодо яких органи державного
рінкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд**

Доповнити наступною позицією:

Лампи неспрямованого випромінення	постанова Кабінету Міністрів України від _____ № ____ “Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення”	Держпродспоживслужба
-----------------------------------	--	----------------------

- 10/08 -

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 201_ р. №

ТЕХНІЧНИЙ РЕГЛАМЕНТ
щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого
випромінення

Загальна частина

1. Цей Технічний регламент встановлює вимоги до екодизайну щодо введення в обіг побутових ламп ненаправленого випромінення, у тому числі коли вони призначені не для побутового використання або коли вони становлять частину інших виробів. Цей Технічний регламент також встановлює вимоги щодо інформації про виріб для ламп спеціального призначення.

Цей Технічний регламент розроблено на основі Регламенту Комісії (ЄС) № 244/2009 від 18 березня 2009 р., про імплементацію Директиви 2005/32/ЄС Європейського Парламенту та Ради стосовно вимог екодизайну для ненаправлених побутових ламп.

2. Дія цього Технічного регламенту не поширюється на такі побутові лампи і лампи спеціального призначення:

1) лампи з такими координатами кольоровості x та y:

$$x < 0,200 \text{ або } x > 0,600;$$

$$y < -2,3172 x^2 + 2,3653 x - 0,2800 \text{ або};$$

$$y > -2,3172 x^2 + 2,3653 x - 0,1000;$$

2) направлені лампи;

3) лампи зі світловим потоком, меншим за 60 лм або більшим за 12 000 лм;

4) лампи із:

загальним випромінюванням діапазону 250-780 нм 6% або більше у діапазоні 250-400нм;

піковим випромінюванням у межах 315-400 нм (ультрафіолетове випромінювання спектра А) або 280-315 нм (ультрафіолетове випромінювання спектра В);

5) люмінісцентні лампи без вбудованого баласту;

6) розрядні лампи високої інтенсивності;

7) лампи розжарювання з цоколями Е14/E27/B22/B15 з напругою рівною або нижчою за 60 вольт і без вбудованого трансформатора на рівнях 1-5 перехідних періодів згідно із пунктом 4 цього Регламенту.

3. У цьому Технічному регламенті терміни та визначення вживаються в такому значенні:

баласт - пристрій, який служить для обмеження потоку струму ламп(и) до потрібного значення у разі, якщо він пов'язаний з джерелом живлення і однією або більше розрядними лампами. Він може також включати засоби для перетворення напруги джерела живлення, яскравості лампи, виправлюючи коефіцієнт потужності і, або самостійно, або у поєднанні з пусковим пристроєм, забезпечувати необхідні умови для запуску лампи (ламп). Він може бути вбудованим в лампу або знаходитися зовні лампи;

блок живлення - пристрій, призначений для перетворення змінного струму (AC) вхідної потужності від джерела живлення мережі в постійний струм (DC) або інший вид вихідного змінного струму;

лампа - виріб, що виробляє оптичне випромінювання, як правило, видимого, та містить додаткові компоненти, необхідні для запалювання, живлення або стабільної роботи виробу або для розподілення, фільтрування чи перетворення оптичного випромінення у випадках, коли такі компоненти не можуть бути видалені без руйнування виробу;

лампа галогенна (вольфрамова) - лампа розжарювання, в якій тіло розжарення виготовлене з вольфраму і оточене газом, що містить галогени або галогенні сполуки. Така лампа може бути оснащена невід'ємним джерелом живлення;

лампа з тілом розжарення - лампа, в якій світло випромінюється ниткоподібним провідником, нагрітим до стану розпечення в результаті проходження через нього електричного струму. Лампа може містити гази, що впливають на процес розпечення;

лампа люмінесцентна - розрядна ртутна лампа низького тиску, в якій більша частка світла утворюється в одному або декількох шарах люмінофорів, що збуджуються ультрафіолетовим випромінюванням від розряду. Люмінесцентні лампи можуть містити невідокремлений баласт;

лампа люмінесцентна компактна - люмінесцентна лампа, яка не може бути демонтована без пошкодження, обладнана цоколем для лампи,

люмінесцентною лампою і будь-якими додатковими компонентами, необхідними для запуску і стабільної роботи лампи;

лампа люмінесцентна не поєднана з баластом - одно- чи двоцокольна лампа без невідокремлюваного баласту;

лампа неспрямованого випромінення - лампа, яка не є лампою спрямованого випромінення;

лампа розжарювання - лампа з тілом розжарення, яке функціонує у вакуумованій колбі або оточене інертним газом;

лампа розжарювання дорожньої сигналізації - лампа розжарювання номінальною напругою більше 60 В з рівнем відмов за перші 1000 годин експлуатації менше 2%;

лампа розрядна - лампа, в якій світло утворюється безпосередньо електричним розрядом у газі, парі металів або суміші газу і пари;

лампа розрядна високої інтенсивності - лампа електричного розряду, в якій світлоутворювальна дуга стабілізується температурою стінки колби та створює навантаження на стінку колби більше 3 Вт на кв. сантиметр;

лампа світлодіодна - лампа, яка містить один чи більше світлодіодних модулів;

лампа спеціального призначення - лампа, яка використовує технології, що охоплюються цим Технічним регламентом, але призначена для використання в особливих випадках у зв'язку з її технічними параметрами, як описано в технічній документації. Випадки спеціального застосування - це ті, які вимагають технічних параметрів, що не є необхідними для цілей звичайного освітлення або об'єктів у звичайних умовах. Випадки спеціального застосування є наступних типів:

1) застосування, де основним призначенням світла не є освітлення, наприклад:

випромінювання світла в якості чинника в хімічних або біологічних процесах (таких як полімеризація, використання ультрафіолетового випромінення для лікування/сушіння/затвердіння, фотодинамічної терапії, садівництва, догляду за домашніми тваринами, у протикомахових пристроях);

отримання і проектування зображень (наприклад, у фотокамерах, копіювальних апаратих, відеопроекторах);

обігрів (наприклад, інфрачервоні лампи);

сигналізація (наприклад, управління рухом або лампи на аеродромах);

2) освітлення, де:

спектральний розподіл світла призначений для зміни зовнішнього вигляду освітлюваної сцени або об'єкта, додатково роблячи його видимим (наприклад, освітлення вітрин з товаром або кольорові лампи згідно з пунктом 1 додатка 1 до цього Регламенту), за винятком зміни корельованої колірної температури;

спектральний розподіл світла налаштовується на конкретні потреби конкретного технічного обладнання, і на додаток робить сцену або об'єкт видимим для людей (такий як освітлення студії, освітлення для візуальних ефектів, освітлення театру);

освітлення місць дії чи об'єктів освітлення вимагає особливого захисту від наслідків негативного впливу джерела світла (наприклад, освітлення зі спеціальною фільтрацією стосовно людей з підвищеною світлоочутливістю або світлоочутливих музейних експонатів);

освітлення потрібно тільки для надзвичайних ситуацій (наприклад, світильники аварійного освітлення або пускорегулівні апарати ламп для аварійного освітлення);

освітлювальні вироби мають витримувати екстремальні фізичні умови (наприклад, вібрації або температуру нижче - 20°C або вище 50°C).

Лампи розжарювання довжиною більше 60 мм не є виробами спеціального призначення, якщо вони є стійкими тільки до механічного удару або вібрації і не є лампами розжарювання приладів дорожньої сигналізації або якщо їхня номінальна потужність вища ніж 25 Вт та якщо їхні спеціальні властивості також мають лампи вищих класів енергоефективності відповідно до Технічного регламенту енергетичного маркування електричних ламп та світильників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2015 р. № 340 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 44, ст. 1387), (такі як нульові рівні електромагнітного випромінення, індекс кольоропередачі не менший 95 та ультрафіолетове випромінення на рівні до 2 мВт включно на 1000 лм).

лампа спрямованого випромінення - лампа, у якої щонайменше 80 відсотків світлового потоку спрямовано в межах тілесного кута π ср (відповідає конусу з кутом 120°);

освітлення житлового приміщення - повне або часткове освітлення житлового приміщення шляхом заміни або доповнення природного світла штучним освітленням з метою підвищення видимості в рамках цього простору;

побутова лампа - лампа, призначену для освітлення житлового приміщення; сюди не відносяться лампи спеціального призначення;

світловипромінювальний діод (світлодіод) - джерело світла, що складається з твердотільного пристрою з р-п переходом, у якому, під час його збудження електричним струмом, утворюється оптичне випромінювання.

Терміни, які використовуються у додатках 2-4 до цього Технічного регламенту наведені у додатку 1 до цього Технічного регламенту.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», «Про стандартизацію» та Технічному регламенті щодо встановлення системи для визначення вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів, затвердженному постановою Кабінету Міністрів України від ____ 20__ р. № __ (Офіційний вісник України, 20__ р., № __, ст. __).

Вимоги до екодизайну

4. Лампи неспрямованого випромінення повинні відповідати вимогам до екодизайну, встановленим у додатку 2 до цього Технічного регламенту.

1) Кожна вимога до екодизайну застосовується у відповідності до перехідних періодів наступних рівнів:

рівень 1: з дати набрання чинності цього Технічного регламенту;

рівень 2: через рік з дати набрання чинності цього Технічного регламенту;

рівень 3: через два роки з дати набрання чинності цього Технічного регламенту;

рівень 4: через три роки з дати набрання чинності цього Технічного регламенту;

рівень 5: через чотири роки з дати набрання чинності цього Технічного регламенту;

рівень 6: через дев'ять років з дати набрання чинності цього Технічного регламенту.

Якщо вимога не буде замінена або інше не буде вказано, вона залишатиметься застосовною разом із іншими вимогами, які запроваджуються на більш пізніх стадіях.

2) Лампи спеціального призначення повинні відповідати наступним вимогам:

якщо координати кольоровості лампи завжди потрапляють у такий діапазон:

$$x < 0,270 \text{ або } x > 0,530$$

$$y < -2,3172 x^2 + 2,3653 x - 0,2199 \text{ або } y > -2,3172 x^2 + 2,3653 x - 0,1595;$$

координати кольоровості повинні бути зазначені у технічної документації, складеної для процедури оцінки відповідності, які вказують на те, що ці координати роблять їх лампою спеціального призначення;

для всіх ламп спеціального призначення цільове призначення повинно бути зазначено у всій інформації про продукт разом із попередженням, що вони не призначені для використання в інших приладах.

Технічна документація, складена для процедури оцінки відповідності, повинна містити перелік технічних параметрів, які дозволяють зробити дизайн лампи специфічним для зазначеного цільового призначення.

При необхідності параметри можуть бути перелічені таким чином, щоб уникнути розголошення комерційно конфіденційної інформації, пов'язаної з правами інтелектуальної власності виробника.

Якщо лампа введена в обіг, наступна інформація повинна бути чітко вказана на їх упаковці:

цільове призначення;

що вона не підходить для освітлення житлового приміщення;

технічні параметри, які дозволяють зробити дизайн лампи специфічним для зазначеного цільового призначення (вказана інформація, може бути надана всередині упаковки).

Оцінка відповідності

5. Оцінка відповідності ламп неспрямованого випромінення вимогам цього Технічного регламенту здійснюється шляхом застосування процедури внутрішнього контролю дизайну або процедури системи управління для оцінки відповідності, наведених відповідно в додатах 3 і 4 до цього Технічного регламенту щодо встановлення критеріїв для визначення вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від ____ 20__ р. № __ (Офіційний вісник України, 20__ р., № __, ст. __).

Для оцінки відповідності, технічна документація повинна містити копію інформації про виріб, надану у відповідності з частиною 3 додатку 2 до цього Технічного регламенту.

Державний ринковий нагляд

6. Перевірка відповідності ламп неспрямованого випромінення вимогам цього Технічного регламенту під час здійснення державного ринкового нагляду проводиться згідно з вимогами, встановленими в додатку 3 до цього Технічного регламенту.

Орієнтовні еталонні показники

7. Орієнтовні еталонні показники для продуктів та технологій з найкращими характеристиками, які введені в обіг, встановлені в додатку 4 до цього Технічного регламенту.

Таблиця відповідності

8. Таблицю відповідності положень Регламенту Комісії (ЄС) № 244/2009 від 18 березня 2009 р., про імплементацію Директиви 2005/32/ЄС Європейського Парламенту та Ради стосовно вимог екодизайну для ненаправлених побутових ламп та цього Технічного регламенту наведена в додатку 5 до цього Технічного регламенту.

The image shows two handwritten signatures and a small rectangular stamp. The signature on the left is written in cursive and appears to be "Буд." (Build). The signature on the right is also in cursive and appears to be "Р." (R). Below the cursive signatures, there is a small rectangular stamp containing the text "Голова" (Head) and some other partially visible text.

Додаток 1
до Технічного регламенту

**ТЕХНІЧНІ ПАРАМЕТРИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ,
які використовуються у додатах 2-4 до цього Технічного регламенту**

1. З метою дотримання вимог цього Технічного регламенту, наведені нижче технічні параметри встановлюються на основі надійних, точних і відтворюваних методик вимірювань у додатах 2-4 до цього Технічного регламенту технічні параметри для вимог з екодизайну вживаються у такому значенні:

коєфіцієнт корисної дії лампи (η_{lamp}) - знаменник світлового потоку (Φ), який випромінюється в результаті споживання енергії лампою (P_{lamp}): $\eta_{\text{lamp}} = \Phi / (P_{\text{lamp}})$ (одиниця виміру: лм/Вт). Енергія, що розсіюється невбудованим допоміжним обладнанням, таким як баласти, трансформатори та джерела живлення, не відноситься до енергії, що споживає лампа;

коєфіцієнт збереження світловіддачі лампи (LLMF) - відношення світлового потоку, випромінюваного лампою на певний момент її експлуатації, до початкового (100 годин) світлового потоку;

коєфіцієнт довговічності лампи (LSF), що є визначеною часткою від загальної кількості ламп, які продовжують працювати в певний момент часу за певних умов і частоти вмикання;

термін служби лампи є періодом експлуатації лампи, після якого частка від загальної кількості ламп, які продовжують експлуатуватися, відповідає коєфіцієнту довговічності лампи, за певних умов і частоти перемикання

кольоровість є властивістю кольору світлового стимулу, що визначається координатами кольоровості, або його домінантою чи додатковою хвилею і чистотою разом;

світловий потік (Φ), який є кількісною похідною від потоку випромінювання (потужності випромінювання), причому випромінювання вимірюється відповідно до спектральної чутливості людського ока, яка вимірюється після 100 годин роботи лампи;

корельована кольорова температура ($T_c[\text{K}]$) це температура випромінювача Планка (чорного тіла), колір сприйняття якого найбільше схожий з даним стимулом за яскравістю і за зазначених умов спостереження;

кольоропередача (R_a) - це вплив джерела світла на кольоровий вигляд об'єктів при свідомому чи підсвідомому порівнянні з кольоровим виглядом під еталонним джерелом світла;

питома ефективна потужність ультрафіолетового випромінювання -

ефективна потужність ультрафіолетового випромінювання лампи, навантаженої відповідно до спектральних коригуючих коефіцієнтів і пов'язаної з її світловий потоком (одиниця виміру: мВт/кЛм);

час запуску лампи - час після ввімкнення джерела живлення, необхідний для того, щоб лампа повністю ввімкнулася і залишалася ввімкненою;

час розігрівання лампи - час, необхідний лампі після запуску, щоб випромінювати визначену частку її сталого світлового потоку;

коefіцієнт потужності - відношення абсолютної величини активної потужності до повної потужності за періодичних умов;

яскравість - кількість світла на одиницю видимої поверхні, що випромінюється або відбивається конкретною площею в межах даного просторового кута (одиниця виміру: кд/м²);

вміст ртуті в лампі - це ртуть, що міститься в лампі.

2. У додатках 2-4 до цього технічного регламенту визначення вживаються у такому значенні:

розрахункове значення – значення величини, що використовується для уточнення цілей, встановлених для певного комплексу умов експлуатації виробу. Якщо не вказано інше, всі вимоги встановлюються в розрахункових значеннях;

номінальне значення – значення величини, яка використовується для позначення та ідентифікації товару;

друга оболонка лампи - друга зовнішня оболонка лампи, яка не потрібна для створення світла, на зразок зовнішнього рукава для запобігання викиду ртуті і скла у навколоишнє середовище в разі виходу з ладу лампи, для захисту від ультрафіолетового випромінювання, або для виконання ролі розсіювача світла;

лампа з прозорою колбою – лампа (за винятком компактних люмінесцентних ламп) з яскравістю більше 25.000 кд/м² для ламп, які мають світловий потік менше 2000 лм, і більше 100.000 кд/м² для ламп з більш яскравим світловим потоком, обладнана тільки прозорими оболонками, через які чітко видно нитку розжарювання, світлодіод або розрядну трубку;

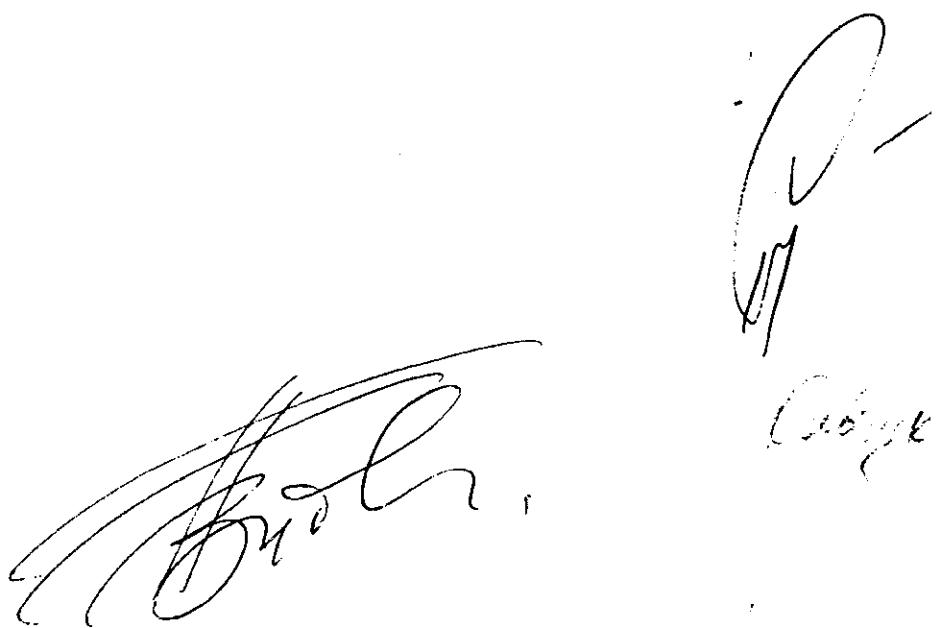
лампа з непрозорою колбою - це лампа, що не відповідає специфікаціям зазначених у пункті вище, включаючи компактні люмінесцентні лампи;

цикл вмикання - послідовність включення і виключення лампи з певними інтервалами;

передчасна відмова - коли лампа припиняє функціонувати після періоду роботи, який менше, аніж номінальний час функціонування, зазначений у технічній документації;

цоколь лампи - частина лампи, яка забезпечує підключення до електророживлення за допомогою гнізда або роз'єму лампи, і в більшості випадків служить для утримання лампи в гнізді;

патрон лампи або гніздо - пристрій, який утримує лампу в потрібному положенні, зазвичай шляхом вставляння цоколя у патрон. У такому випадку він також забезпечує підключення лампи до електромережі.

Handwritten signatures in black ink, likely belonging to the author and a witness. The signature on the left is larger and more fluid, while the one on the right is smaller and more compact. Both signatures appear to be in cursive script.

Додаток 2
до Технічного регламенту

**ВИМОГИ
до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення**

1. Вимоги до коефіцієнту корисної дії ламп

1 – 4 рівні перехідних періодів не застосовуються до ламп розжарювання з цоколями S14, S15 або S19, а застосовуються лише рівні 5 та 6.

Максимальна номінальна потужність (P_{max}) для даного номінального світлового потоку (Φ) вказана у Таблиці 1.

Виключення з цих вимог наведені у Таблиці 2, а коригуючі коефіцієнти до максимальної номінальної потужності наведено у Таблиці 3.

Таблиця 1

Рівень перехідного періоду	Максимально номінальна потужність (P_{max}) для даного номінального світлового потоку (Φ) (Вт)	
	Лампи з прозорими колбами	Лампи з непрозорими колбами
Рівні 1 - 5	$0,8 (0,88\sqrt{\Phi}+0,049\Phi)$	$0,24\sqrt{\Phi}+0,0103\Phi$
Рівень 6	$0,6 (0,88\sqrt{\Phi}+0,049\Phi)$	$0,24\sqrt{\Phi}+0,0103\Phi$

Таблиця 2

Виключення

Сфера виключення	Максимальна номінальна потужність (Вт)
Лампи з прозорими колбами $60 \text{ лм} \leq \Phi \leq 950 \text{ лм}$ на Рівні 1	$P_{max} = 1,1 * (0,88\sqrt{\Phi}+0,049\Phi)$
Лампи з прозорими колбами $60 \text{ лм} \leq \Phi \leq 725 \text{ лм}$ на Рівні 2	$P_{max} = 1,1 * (0,88\sqrt{\Phi}+0,049\Phi)$
Лампи з прозорими колбами $60 \text{ лм} \leq \Phi \leq 450 \text{ лм}$ на Рівні 3	$P_{max} = 1,1 * (0,88\sqrt{\Phi}+0,049\Phi)$
Лампи з прозорими колбами з цоколем G9 або R7 на Рівні 6	$P_{max} = 0,8 * (0,88\sqrt{\Phi}+0,049\Phi)$

Коригуючі коефіцієнти у Таблиці 3 є наростаючими, де це доцільно, а також застосовуються до виробів, які підпадають під виключення Таблиці 2

Таблиця 3

Корегуючі коефіцієнти

Сфера коригування	Максимальна номінальна потужність (Вт)
Лампи розжарювання, котрі потребують зовнішнє джерело живлення	$P_{max}/1,06$
Розрядна лампа з цоколем GX53	$P_{max}/0,75$

Лампа з непрозорою колбою та показником кольоропередачі ≥ 90 і $P \leq 0,5$ * $(0,88\sqrt{\Phi}+0,049\Phi)$	$P_{max}/0,85$
Розрядна лампа з показником кольоропередачі ≥ 90 і $T_c \geq 5000$ К	$P_{max}/0,76$
Лампа з непрозорою колбою з другою оболонкою і $P \leq 0,5$ * $(0,88\sqrt{\Phi}+0,049\Phi)$	$P_{max}/0,95$
Світлодіодна лампа, що вимагає зовнішнього джерела живлення	$P_{max}/1,1$

2. Вимоги до функціональності ламп

Вимоги до функціональності наведені у Таблиці 4 для компактних флуоресцентних ламп і Таблиці 5 для ламп, окрім компактних флуоресцентних та світлодіодних ламп.

Якщо номінальний термін служби лампи перевищує 2000 годин, вимоги Рівня 1 перехідних періодів для параметрів "Номінальний термін служби лампи", "Коефіцієнт довговічності лампи" та "Збереження світловіддачі" у Таблицях 4 і 5 застосовні тільки з Рівня 2 перехідних періодів.

З метою випробування кількості ввімкнень та вимкнень лампи перед виходом з ладу, цикли вимикання повинні складатися з відрізків, що становлять 1 хвилину у ввімкнутому стані та 3 хвилини у вимкнутому, тоді як інші умови випробування визначені відповідно до додатку 3 до цього Технічного регламенту. З метою випробування терміну служби лампи, коефіцієнту довговічності лампи, збереження світловіддачі і передчасного виходу з ладу необхідно застосовувати стандартний цикл вимикання відповідно до додатку 3 до цього Технічного регламенту.

Таблиця 4

Функціональні вимоги для компактних флуоресцентних ламп

Параметр функціональності	Рівень 1 перехідних періодів	Рівень 5 перехідних періодів
Коефіцієнт довговічності ламп при 6 000 год.	$\geq 0,50$	$\geq 0,70$
Збереження світловіддачі	При 2 000 год: $\geq 85\%$ ($\geq 80\%$ для ламп з другою оболонкою)	При 2 000 год: $\geq 88\%$ ($\geq 83\%$ для ламп з другою оболонкою) При 6 000 год: $\geq 70\%$
Кількість циклів вимикання перед виходом з ладу	\geq половина терміну служби лампи, виражена у годинах $\geq 10\ 000$, якщо час запуску лампи $> 0,3$ сек	\geq термін служби лампи, виражений у годинах $\geq 30\ 000$, якщо час запуску лампи $\geq 0,3$ сек
Час запуску	$< 2,0$ сек	$< 1,5$ сек якщо $P < 10$ Вт $< 1,0$ сек якщо $P \geq 10$ Вт
Час розігрівання лампи до 60% Φ	< 60 сек або < 120 сек. для ламп, що містять ртуть у формі амальгами	< 40 сек або < 100 сек для ламп, що містять ртуть у формі амальгами
Відсоток передчасного виходу з ладу	$\leq 2,0\%$ при 200 год	$\leq 2,0\%$ при 400 год

Випромінювання УФА + УФВ	$\leq 2,0 \text{ мВт/кЛМ}$	$\leq 2,0 \text{ мВт/кЛМ}$
Випромінювання УФС	$\leq 0,01 \text{ мВт/кЛМ}$	$\leq 0,01 \text{ мВт/кЛМ}$
Коефіцієнт потужності лампи	$\geq 0,50$ якщо $P < 25 \text{ Вт}$ $\geq 0,90$ якщо $P \geq 25 \text{ Вт}$	$\geq 0,55$ якщо $P < 25 \text{ Вт}$ $\geq 0,90$ якщо $P \geq 25 \text{ Вт}$
Кольоропередача (Ra)	≥ 80	≥ 80

Таблиця 5

Функціональні вимоги для ламп, за виключенням компактних флуоресцентних ламп і світлодіодних ламп

Параметр функціональності	Рівень 1 перехідних періодів	Рівень 5 перехідних періодів
Номінальний термін служби ламп	$\geq 1\,000 \text{ год}$	$\geq 2\,000 \text{ год}$
Збереження світловіддачі	$\geq 85 \%$ при 75 % середнього номінального терміну служби	$\geq 85 \%$ при 75 % середнього номінального терміну служби
Кількість циклів вмикання	\geq у чотири рази від номінального терміну служби, вираженому у годинах	\geq у чотири рази від номінального терміну служби, вираженому у годинах
Час запуску	$< 0,2 \text{ сек}$	$< 0,2 \text{ сек}$
Час розігрівання лампи до 60 % Ф	$\leq 1,0 \text{ сек}$	$\leq 1,0 \text{ сек}$
Відсоток передчасного виходу з ладу	$\leq 5,0 \%$ при 100 год.	$\leq 5,0 \%$ при 200 год.
Коефіцієнт потужності лампи	$\geq 0,95$	$\geq 0,95$

3. Вимоги щодо інформації про лампи

Для побутових ламп ненаправленого випромінювання необхідно подавати інформацію для Рівня 2 перехідних періодів, якщо інше не передбачено.

1) Інформація, яка повинна бути видимою на упаковці та веб-сайтах з вільним доступом перед придбанням товару кінцевими користувачами.

Інформація не повинна точно повторювати фрази, вказані нижче. Вона може відображатися з використанням графіків, цифр або символів замість тексту.

Ці вимоги до інформації не застосовуються до ламп розжарювання, які не відповідають вимогам до продуктивності Рівня 4 перехідних періодів.

Вимоги:

якщо номінальна потужність лампи відображена на енергетичній етикетці, відповідно до Технічного регламенту енергетичного маркування електричних ламп та світильників, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2015 № 340 (Офіційний вісник України, 2015, № 44, ст. 1387), номінальний світловий потік лампи повинен також окремо відображатися шрифтом, який щонайменше у два рази більший за напис про номінальну потужність лампи за межами енергетичної етикетки;

номінальний термін служби лампи у годинах (не вище за розрахунковий термін служби);

кількість циклів вмикання до передчасного виходу лампи з ладу;

кольорова температура (також виражена у Кельвінах);

час розігрівання лампи до 60% повної світлової віддачі (якщо менше 1 секунди може позначатися як «миттєве повне світло»);

застереження, що не можна зменшити розжарювання лампи або це можна зробити лише за допомогою певних регуляторів освітлення;

у випадку розробки для оптимального використання у нестандартних умовах (таких як температура навколошнього середовища $T_a \neq 25^{\circ}\text{C}$), інформацію про ці умови;

розміри лампи у міліметрах (довжина та діаметр);

якщо на упаковці міститься інформація про еквівалентність лампам розжарювання, тоді заявлена еквівалентна потужність лампи розжарювання (округлена до 1 Вт) повинна відповідати величині, зазначеній у Таблиці 6 світлового потоку лампи, яка знаходиться в упаковці.

Проміжні величини як світлового потоку, так і заявленої потужності лампи розжарювання (округленої до 1 Вт) повинні розраховуватися методом лінійної інтерполяції між двома суміжними величинами.

Таблиця 6

Розрахунковий світловий потік ламп Φ [лм]			Заявлена еквівалентна потужність лампи розжарювання
CFL	Галогенні	Світлодіодні та інші лампи	[Вт]
125	119	136	15
229	217	249	25
432	410	470	40
741	702	806	60
970	920	1 055	75
1 398	1 326	1 521	100
2 253	2 137	2 452	150
3 172	3 009	3 452	200

визначення "енергозберігаюча лампа" або будь-яка інша пов'язана з цим рекламна заява про продуктивність лампи може використовуватися лише у тому випадку, якщо лампа відповідає вимогам продуктивності, які застосовуються до лампи з непрозорими колбами на Рівні 1 перехідних періодів відповідно до Таблиці 1, 2 і 3 цього додатка.

У випадку вмісту ртуті у лампі:

вміст ртуті у вигляді Х,Х мг;

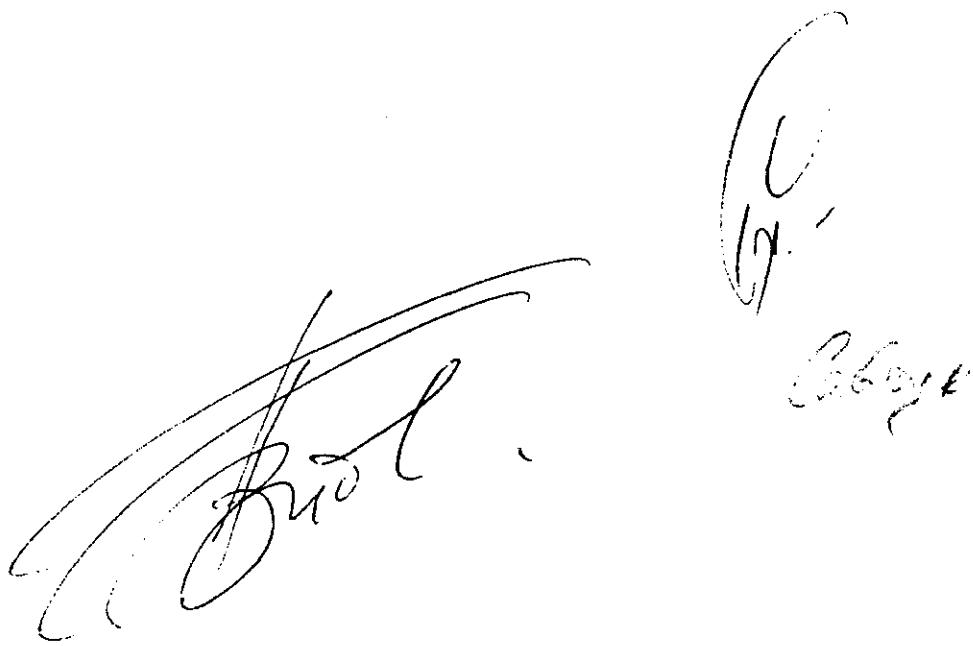
зазначення, на якому веб-сайті можна знайти поради стосовно прибирання залишків у разі, якщо лампа випадково розіб'ється;

2) Інформація для оприлюднення на веб-сайтах із загальним доступом.

Наступна інформація повинна бути виражена у вигляді величин:

інформація, зазначена у підпункті 3.1 пункту 3 цього додатка;

номінальна потужність (з точністю 0,1 Вт);
номінальний світловий потік;
номінальний (розрахунковий) термін служби лампи;
коєфіцієнт потужності лампи;
коєфіцієнт збереження світловіддачі в кінці номінального терміну служби;
час запуску (у вигляді X,X секунд);
кольоропередача.
У випадку вмісту ртути у лампі
інструкції щодо того, як прибрати залишки лампи у разі, якщо вона випадково розіб'ється;
рекомендації з приводу утилізації лампи після закінчення її терміну служби.

The image shows two handwritten signatures in black ink. The signature on the left is a stylized, cursive script that appears to read 'Від' (From). The signature on the right is also a cursive script, possibly reading 'Збірка' (Collection).

Додаток 3
до Технічного регламенту

ВИМОГИ

щодо проведення перевірки відповідності побутових ламп неспрямованого випромінення під час проведення державного ринкового нагляду вимогам цього Технічного регламенту

Органи державного ринкового нагляду повинні провести випробування пробної партії ламп у кількості щонайменше 20 штук однакової моделі від одного виробника методом випадкового відбору.

Партія вважатиметься такою, що задовольняє положенням, викладеним у додатку 2 до цього Технічного регламенту, якщо середній результат партії не виходить за межі норми, граничних або заявлених значень більш ніж на 10%.

У іншому випадку модель вважатиметься такою, що не відповідає вимогам Технічного регламенту.

Для перевірки відповідності ламп неспрямованого випромінення під час проведення державного ринкового нагляду вимогам Технічного регламенту органи державного ринкового нагляду повинні використовувати методики вимірювання, викладені національних стандартах, які є ідентичними європейським гармонізованим стандартам, зокрема, у таких документах:

ДСТУ EN 50285:2007 Лампи електричні побутового використання. Методи вимірювання ефективності споживання електроенергії (EN 50285:1999, IDT);

ДСТУ EN 60061-1:2017(EN 60061-1:1993; всі зміни до A56:2017, IDT) Цоколі та патрони лампові разом з калібраторами для перевіряття їх взаємозамінності та безпечності. Частина 1. Лампові цоколі;

ДСТУ EN 60357:2017 (EN 60357:2003, всі зміни до A11:2016, IDT) Лампи вольфрамово–галогенні (крім ламп для транспортних засобів). Вимоги до робочих характеристик;

ДСТУ EN 61000-32:2015 (EN 61000-32:2006, IDT) Електромагнітна сумісність. Частина 3-2. Норми. Норми на емісію гармонік струму (для сили входного струму обладнання не більше ніж 16 А на фазу);

ДСТУ EN 62471:2017 (EN 62471:2008, IDT) Безпечності ламп і лампових систем фотобіологічна;

ДСТУ CIE 013.3:2017 (CIE 013.3:1995, IDT) Метод вимірювання та визначення кольоропередавання джерел світла;

ДСТУ CIE 015:2017 (CIE 015:2004, IDT) Колориметрія;

ДСТУ CIE 018.2:2017 (CIE 18.2:1985, IDT) Основа фізичної фотометрії;

ДСТУ CIE 084:2017 (CIE 084:1989, IDT) Вимірювання світлового потоку;

ДСТУ CIE 097:2017 (CIE 097:2005, IDT) Настанова щодо технічного обслуговування систем внутрішнього електричного освітлення.

Додаток 4
до Технічного регламенту

ОРИЄНТОВНІ ЕТАЛОННІ ПОКАЗНИКИ

У цьому додатку наведені орієнтовні еталонні показники для найкращої технології, введеної в обіг.

1. Продуктивність лампи

Найвища відома продуктивність становить 69 лм/Вт.

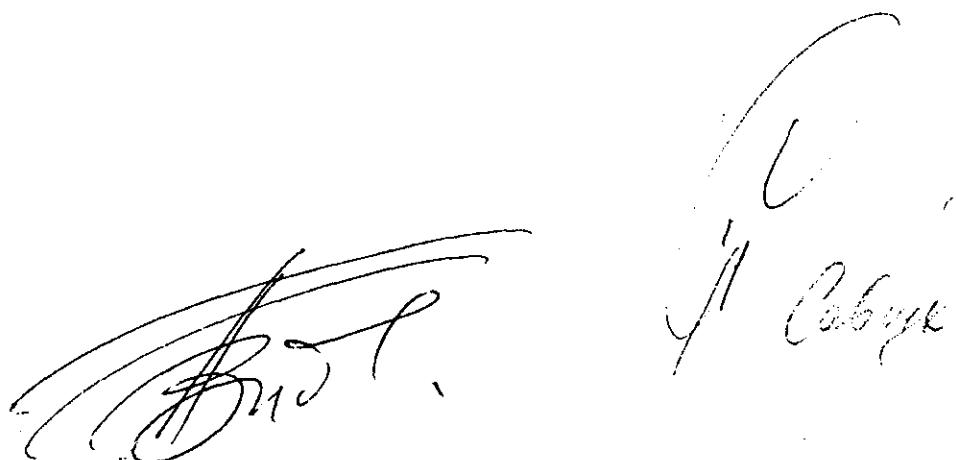
2. Функціональність лампи

Таблиця 7

Параметр функціональності	Компактні флуоресцентні лампи
Номінальний термін служби лампи	20 000 год.
Збереження світловіддачі	90% при номінальному терміні служби лампи
Кількість циклів вмикання	1 000 000
Час запуску	< 0,1 сек.
Час розігрівання лампи до 80% Φ	15 сек, або 4 сек для спеціальних змішаних CFL/галогенних ламп
Коефіцієнт потужності лампи	0,95

3. Вміст ртуті у лампі

Енергозберігаючі компактні флуоресцентні лампи з найнижчим вмістом ртуті, кількість якої не перевищує 1,23 мг.

Додаток 5
до Технічного регламенту

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ
положень Регламенту Комісії (ЄС) № 244/2009 від 18 березня 2009 р., про
імплементацію Директиви 2005/32/ЄС Європейського Парламенту та
Ради стосовно вимог екодизайну для ненаправлених побутових ламп. та
Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для ламп
неспрямованого випромінення

Положення Регламенту Комісії (ЄС)	Положення Технічного регламенту
Стаття 1	пункт 1, 2
Абзац перший статті 2	абзац перший пункту 3
Пункт 1 статті 2	абзац тридцятий пункту 3
Пункт 2 статті 2	абзац четвертий пункту 3
Пункт 3 статті 2	абзац тридцять перший пункту 3
Пункт 4 статті 2	абзац шістнадцятий пункту 3
Пункт 5 статті 2	абзац двадцять дев'ятий пункту 3
Пункт 6 статті 2	абзац десятий пункту 3
Пункт 7 статті 2	абзац шостий пункту 3
Пункт 8 статті 2	абзац одинадцятий пункту 3
Пункт 9 статті 2	абзац п'ятий пункту 3
Пункт 10 статті 2	абзац тринадцятий пункту 3
Пункт 11 статті 2	абзац сьомий пункту 3
Пункт 12 статті 2	абзац другий пункту 3
Пункт 13 статті 2	абзац третій пункту 3
Пункт 14 статті 2	абзац восьмий пункту 3
Пункт 15 статті 2	абзац дев'ятий пункту 3
Пункт 16 статті 2	абзац чотирнадцятий пункту 3
Пункт 17 статті 2	абзац тридцять другий пункту 3
Пункт 18 статті 2	абзац п'ятнадцятий пункту 3
Пункт 19 статті 2	абзац дванадцятий пункту 3
Стаття 3	пункти 4-5
Стаття 4	пункт 6-7
Стаття 5	пункт 8
Стаття 6	пункт 9

Положення Регламенту Комісії (ЄС)	Положення Технічного регламенту
Стаття 7	-
Стаття 8	-
Додаток I	додаток 1
Додаток II	додаток 2
Додаток III	додаток 3
Додаток IV	додаток 4

Handwritten signatures of two officials are placed over their typed names. The signature on the left is written in cursive script and appears to read "Б.І.Л." Below it is the typed name "БІЛКОВІЧ БІЛКОВІЧ". The signature on the right is also in cursive script and appears to read "Г.І.С." Below it is the typed name "САВЧУК ГІОРГІЙ ІВАНОВИЧ".

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
"Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення"

Мета: основною ціллю прийняття проекту постанови є забезпечити покращення енергетичних та екологічних характеристик побутових ламп неспрямованого випромінення, що в результаті дозволить поступово витіснити з ринку найбільш енергоємні товари та товари з найбільшим негативним впливом на екологію.

1. Підстава розроблення проекту акта

Запровадження в Україні системи встановлення вимог з екодизайну є вимогою Європейського Союзу, відповідно до Угоди про асоціацію Україна-ЄС, терміном запровадження якої визначений 2017 рік (додаток XXVII до глави 1 «Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику» Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію України – ЄС). Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення» розроблено на виконання підпункту 9 пункту 9 Плану заходів щодо реалізації Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 844, а також пункту 678 Плану заходів із виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.17 № 1106.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогоднішній день в Україні відсутні нормативно-правові акти, які покликані сприяти створенню системи вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення, визнаної на міжнародному рівні, створенню умов для поступової ліквідації зі споживчого ринку України енергоємних товарів.

У 2013 році Європейським Союзом прийнято Регламент Комісії (ЄС) № 244/2009 від 18 березня 2009 р. стосовно вимог до екодизайну для ненаправлених побутових ламп.

Встановлення вимог до екодизайну енергоспоживчих продуктів представляє собою покращення енергетичних та екологічних характеристик продукції, що має за мету поступово витіснити з ринку найбільш енергоємні товари та товари з найбільшим негативним впливом на екологію.

Враховуючи все перераховане, виникала необхідність затвердження Технічного регламенту щодо встановлення вимог з екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення.

3. Суть проекту акта

Затвердження технічних регламентів з екодизайну дозволить поступово усувати з ринку популярні товари, що здійснюють найбільший негативний вплив на оточуюче середовище. Технічні регламенти з екодизайну розглядають всі впливи на навколошнє середовище на протязі всього життєвого циклу продукту - починаючи від концепції, проектування, виробництва, використання і до утилізації - але на сьогоднішній день, як правило, вони орієнтовані на енергоспоживання тільки в фазі використання готової продукції і встановлюють мінімальні стандарти енергоефективності, вимагаючи тим самим, щоб усі продукти в даній категорії задовольняли вимогам до обов'язкових рівнів енергоефективності.

4. Правові аспекти

У цій сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності".

Правові підстави розроблення проекту акта:

розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19.08.15 № 844 «Про схвалення Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року»;

постанова Кабінету Міністрів України від 25.10.17 № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткових матеріальних та інших витрат. Всі видатки по заходам з впровадження Технічного регламенту будуть здійснюватися в межах коштів, передбачених головними розпорядниками на відповідний бюджетний рік.

6. Прогноз впливу

Проект акта не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць України, є регуляторним актом та відповідає принципам державної регуляторної політики та не має впливу на ринок праці.

Проте, проект акта матиме вплив на ринкове середовище та інтереси суб'єктів господарювання, громадян та держави. Для держави вигодами від прийняття акта буде зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, для суб'єктів господарювання - можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання побутових ламп неспрямованого випромінення, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки») та для громадян - зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання та довгий термін експлуатації. Прогноз впливу додається.

Крім того, затвердження технічних регламентів з екодизайну дозволить поступово усувати з ринку популярні товари, що здійснюють найбільший негативний вплив на оточуюче середовище.

7. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-побутової сфери та не надсилається на розгляд Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, оскільки він не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Крім того, реалізація акта не матиме впливу на інтереси окремих верств (груп) населення, об'єднаних спільними інтересами.

Консультації із заінтересованими сторонами стосовно проекту акта не проводилися.

8. Громадське обговорення

Проект акта для усебічного розгляду було розміщено на веб-порталі Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження (<http://saee.gov.ua/>) та Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (<http://www.minregion.gov.ua/>).

9. Позиція заінтересованих органів

Проект акта потребує погодження Міністерством фінансів України, Державною регуляторною службою України, Антимонопольним комітетом України, Міністерством екології і природних ресурсів України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів та Міністерством економічного розвитку та торгівлі України.

10. Правова експертиза

Проект акта потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

11. Запобігання дискримінації

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилась.

12. Запобігання корупції

У проекті акта відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Громадська антикорупційна експертиза не проводилась.

13. Прогноз результатів

Прийняття постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення" дасть змогу забезпечити функціонування системи щодо встановлення вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення.

Голова Держенергоефективності

"_____ " _____ 2018 року

С. Савчук

Додаток

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ
реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін
 до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для побутових ламп неспрямованого випромінення»

1. Основною ціллю прийняття проекту постанови є підвищення енергоефективності української економіки через стимулювання наявності на ринку України енергоефективних побутових ламп неспрямованого випромінення. Після прийняття акту буде забезпечено покращення енергетичних та екологічних характеристик побутових ламп неспрямованого випромінення, що в результаті дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних ламп на ринку.

2. Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін:

Зainteresovана сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому або якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акта приведе до очікуваного впливу)
		короткосрочковий вплив (до середньострочкового впливу року)	Позитивний (більше року)	
вітчизняні виробники ламп неспрямованого випромінення (8)	Збільшення прибутків з виробництва та продажу ламп неспрямованого випромінення та експорт продукції на ринки України та ЄС	<i>Negативний</i> збільшення собівартості одиниці продукції Витиснення з ринку неенергоефективної продукції (частка неенергоефективної вітчизняної продукції на ринку складає 63%)	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення кількості проданих енергоефективних дорожчих ламп неспрямованого випромінення • Збільшення продажів своєї продукції на ринок Європейського Союзу. 	<ul style="list-style-type: none"> • Прийняття акту забезпечить регламентацію правових можливостей для виробників ламп неспрямованого випромінення • Вітчизняні підприємства зможуть мати рівні конкурентні можливості з європейськими виробниками ламп неспрямованого випромінення • Збільшення собівартості ламп неспрямованого випромінення у зв'язку з потребою виконання норм регламенту • Буде вигідністю з ринку неенергоефективні лампи неспрямованого випромінення,

			оскільки акт встановлює заборону на продаж неенергоефективних ламп неспрямованого випромінення
Імпортери ламп неспрямованого випромінення, які не відповідають вимогам з екодизайну (частка імпортованих ламп неспрямованого випромінення на ринку складає 41%)	Збільшення прибутків від виробництва	<i>Негативний</i> Зменшення обсягів прибутку через зменшення обсягу імпорту ламп неспрямованого випромінення на ринок України	<p><i>Негативний</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Зменшення обсягів імпорту ламп неспрямованого випромінення <p><i>Позитивний</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Модернізація виробництва, що може привести до залучення додаткових інвестицій
Покупці ламп неспрямованого випромінення	<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення витрат за споживання електричної енергії • Довший термін експлуатації (зносостійкість купленого товару) 	<i>Негативний</i> Вартість ламп неспрямованого випромінення збільшиться на 10%, для відповідності вимогам з екодизайну	<p><i>Позитивний</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Зменшення витрат за споживання електричної енергії на 20-30% • Довший термін експлуатації ламп ненаправленого випромінення на 2-3 роки
			Імпортери будуть зобов'язані імпортувати на ринок України ті лампи неспрямованого випромінення, що відповідають вимогам з екодизайну.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до
екодизайну для ламп неспрямованого випромінення»

I. Визначення проблеми

Вироби, на які розповсюджується дія цього Технічного регламенту, призначені здебільшого для повного або часткового освітлення житлового приміщення, замінюючи або доповнюючи природне освітлення штучним освітленням, з метою покращення видимості в межах цього простору. Екологічні аспекти такої продукції, це енергія на стадії використання, а також вміст ртути та рутних викидів.

Річне споживання електроенергії ламп неспрямованого випромінення в Європейському Союзі було оцінено на рівні 112 млрд. кВт·год у 2007 році, що відповідає 45 мільйонів тонн викидів СО₂. Якщо не будуть вжиті конкретні заходи, очікується, що споживання збільшиться до 135 млрд. кВт·год у 2020 році. Дослідження показали, що споживання електроенергії лампами неспрямованого випромінення, може бути значно зменшене.

Викиди ртути на різних етапах життєвого циклу ламп, в тому числі вироблення електроенергії на етапі її використання, та від 80% компактних люмінесцентних ламп, що містять ртуть, і які, за припущеннями, не проходять переробку по закінченню терміну служби, було оцінено на рівні 2,9 тонн в 2007 році зі встановленого запасу ламп. Якщо не будуть вжиті конкретні заходи, викиди ртути від встановленого запасу ламп за прогнозами збільшиться до 3,1 тонн в 2020 році, у той час як було продемонстровано, що їх кількість може бути значно знижено.

Встановлення вимог до екодизайну для ламп призведе до зменшення загальної кількості викидів ртути.

Вимоги екодизайну до ламп повинні бути встановлені з метою покращення їх екологічного впливу, з метою підтримки функціонування внутрішнього ринку та цілі Європейського Союзу щодо зниження споживання енергії на 20% у 2020 році, у порівнянні з кількістю енергії, що за підрахунками буде спожито у тому ж році у випадку невжиття жодних заходів.

Цей Регламент повинен збільшити проникнення на ринок енергоефективних виробів що, у свою чергу, призведе до заощадження у розмірі 39 млрд. кВт·год енергії у 2020 році, у порівнянні з кількістю енергії, що за підрахунками буде спожито у тому ж році у випадку невжиття жодних заходів екодизайну.

Тому, у 2009 році Європейським Союзом прийнято Регламенту Комісії (ЄС) № 244/2009 від 18 березня 2009 р., про імплементацію Директиви 2005/32/ЄС Європейського Парламенту та Ради стосовно вимог екодизайну для ненаправлених побутових ламп.

На сьогоднішній день в Україні відсутні нормативно-правові акти, які покликані сприяти скороченню споживання енергетичних ресурсів лампами

неспрямованого випромінення, встановленню мінімальних стандартів щодо їх енергоефективності, збільшенню кількості енергоефективних ламп на ринку.

Основними витратами для України, якщо залишити ситуацію без змін, будуть:

- втрата можливості досягти річної економії у 516 млн грн при переході на високоефективні, надійні лампи, які відповідають європейським вимогам екодизайну;

- не буде досягнута вимога Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС, яка включає в себе імплементацію стандартів екодизайну щодо енергоефективності продукту. Це означає, що можливість продавати українську продукцію на ринок ЄС буде значно знижена.

Враховуючи той факт, що в Україні ситуація із надмірним енергоспоживанням лампами подібна до ситуації в Європейському Союзі, а також є великий потенціал до економії енергетичних ресурсів виникла необхідність врегулювання зазначеної ситуації шляхом прийняття Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для ламп нespрямованого випромінення.

Вартість лампи нespрямованого випромінювання за одиницю залежить від розміру і типу, та варіюється від 70 до 110 грн. Ця вартість збільшиться на 10%, для відповідності вимогам з екодизайну.

На сьогоднішній день середня потужність побутових ненаправлених ламп, наявних у споживачів становить 0,020 кВт. Після введення в обіг ненаправлених ламп, що відповідатимуть вимогам екодизайну очікується, що середнє енергоспоживання становитиме 0,017 кВт. Щорічне споживання електроенергії побутовими ненаправленими лампами оцінюється як 2,6 млрд. кВт·год/рік. Після введення в обіг побутових ненаправлених ламп, що відповідатимуть вимогам екодизайну очікується, що споживання електроенергії зменшиться до 2,2 млрд. кВт·год/рік, за рахунок заміни функціонуючих в даний час на більш енергоефективні. Відповідно економічний ефект від економії енергії до 2030 року оцінюється як 6,2 млрд. грн. Для досягнення цієї мети, загальне збільшення вартості ламп нespрямованого випромінення до 2030 року оцінюється як 3,5 млрд. грн. Таким чином, співвідношення вигоди- витрат від прийняття регуляторного акта становить 1,7:1.

Подальші переваги дотримання вимог ЄС щодо екодизайну дозволятимуть українським виробникам продавати свої продукти, що відповідають вимогам щодо екодизайну на ринок ЄС.

Крім того, імплементація вимог Європейського Союзу стосовно встановлення вимог з екодизайну для ламп нespрямованого випромінення в Україні, передбачено абзацом 6 пункту 9.9 Стратегії розвитку системи технічного регулювання до 2020 року, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 19.08.15 №844, а також пунктом 678 Плану заходів із виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.17 №1106.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
<i>Громадяни</i>	Так	
<i>Держава</i>	Так	
<i>Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва</i>	Так	

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки це не буде відповідати вимогам чинного законодавства України.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки вони відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю прийняття проекту постанови є забезпечити покращення енергетичних та екологічних характеристик ламп неспрямованого випромінення, що в результаті дозволить поступово збільшити кількість енергоекспективних товарів на ринку, що в свою чергу зменшить загальнодержавний рівень енергетичного споживання, а також зменшить рівень енергоємності валового внутрішнього продукту, що наразі в два-три рази більший ніж в країнах Європейського Союзу.

Прийняття проекту постанови забезпечить виконання вимог чинного законодавства.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишити ситуацію без змін
Альтернатива 2	Прийняття регуляторного акту

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоекспективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту. Збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO2 .
Альтернатива 2	Зменшення	Витрат не передбачається

<i>Прийняття регуляторного акту</i>	загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту. Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO2 .	
-------------------------------------	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<i>Альтернатива 1 Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Надмірне витрати за використання електричної енергії, використання неефективного та неекологічного обладнання, питання утилізації якого наразі не врегульоване, а також короткий термін експлуатації.
<i>Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акту</i>	Зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання та довгий термін експлуатації. Економічний ефект від економії енергії до 2030 року оцінюється як 6,2 млрд. грн. Для досягнення цієї мети, загальне збільшення вартості простих приймачів цифрового телебачення до 2030 року оцінюється як 3,5 млрд. грн. Таким чином, співвідношення вигоди- витрат від прийняття регуляторного акта становить 1,7:1.	Вартість лампи неспрямованого випромінювання за одиницю залежить від розміру і типу, та варіюється від 70 до 110 грн. Ця вартість збільшиться на 10%, для відповідності вимогам з екодизайну.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	3	2	3	0	8
Питома вага групи у загальній	37,5%	25%	37,5%	0%	100%

кількості, відсотків					
----------------------	--	--	--	--	--

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Відсутні	Відсутність можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання енергетичних ресурсів під час використання ламп, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть, а також відсутність можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»).
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання ламп, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки»).	Вартість ламп неспрямованого випромінювання за одиницю залежить від розміру і типу, та варіюється від 70 до 110 грн. Ця вартість збільшиться на 10%, для відповідності вимогам з екодизайну. Економічний ефект від економії енергії до 2030 року оцінюється як 6,2 млрд. грн. Для досягнення цієї мети, загальне збільшення вартості ламп неспрямованого випромінення до 2030 року оцінюється як 3,5 млрд. грн. Таким чином, співвідношення вигоди-витрат від прийняття регуляторного акта становить 1,7:1. Подальші переваги дотримання вимог ЄС щодо екодизайну дозволятимуть українським виробникам

		продажати свої продукти, що відповідають вимогам щодо екодизайну на ринок ЄС.
Сумарні витрати за альтернативами		Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Залишити ситуацію без змін		<p>Основні витрати, якщо залишити ситуацію без змін:</p> <ul style="list-style-type: none"> втрата можливості досягти річної економії у 516 млн грн при переході на високо ефективні, надійні лампи, які відповідають європейським вимогам екодизайну; не буде досягнута вимога Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС, яка включає в себе імплементацію стандартів екодизайну щодо енергоефективності продукту. Це означає, що можливість продавати українську продукцію на ринок ЄС буде значно знижена.
Альтернатива 2. Прийняття регуляторного акту Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта		39 000 000 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибалльною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. <i>Залишити ситуацію без змін</i>	1	<p>Відмова від запровадження системи встановлення вимог з екодизайну не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та призведе до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоємності

		<p>валового внутрішнього продукту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂. - відсутності можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання енергетичних ресурсів під час використання ламп, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть; - відсутності можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»); - надмірної витрати за використання електричної енергії; - використання неефективного та неекологічного обладнання, питання утилізації якого наразі не врегульоване, - короткого терміну експлуатації.
<i>Альтернатива 2.</i> <i>Прийняття регуляторного акту</i>	4	<p>Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту.</p> <p>Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂.</p> <p>Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання ламп, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки»), зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання, довгий термін експлуатації.</p>

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця
--------------------------	-------------------	--------------------	----------------------------------

			альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Не видавати запропонованого регуляторного акту	Вигоди відсутні	<p>516 млн. грн. Відмова від запровадження системи встановлення вимог з екодизайну не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та призведе до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоекспективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту. - збільшення негативного впливу на екологію та викидів СО₂. - відсутності можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання 	Обрання зазначеної альтернативи призведе до невідповідності вимог чинного законодавства України

		<p>енергетичних ресурсів під час використання ламп, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть;</p> <ul style="list-style-type: none"> - відсутності можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»); - надмірної витрати за використання електричної енергії; - використання неефективного та неекологічного обладнання, питання утилізації якого наразі не врегульоване, -короткого терміну експлуатації. 	
<p><i>Альтернатива 2.</i> Прийняття регуляторного акту</p>	<p>6,7 млрд. грн. Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту. Зменшення негативного впливу</p>	<p>39 000 000 грн</p>	<p>Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання.</p>

	<p>на екологію та викидів СО₂.</p> <p>Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання ламп, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки»), зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання, довгий термін експлуатації.</p>		
--	--	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Затвердження Технічного регламенту з екодизайну дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних товарів на ринку України. Технічний регламент з екодизайну орієнтований на енергоспоживання тільки в фазі використання готової продукції і встановлює мінімальні стандарти енергоефективності, вимагаючи тим самим, щоб усі продукти в даній категорії задовольняли вимогам до обов'язкових рівнів енергоефективності.

Технічний регламент встановлює вимоги до екодизайну щодо введення в обіг ламп неспрямованого випромінення та набирає чинності через 6 місяців з дня опублікування. Проте, технічним регламентом, також, встановлюються перехідні періоди для підприємств, а саме лише через 1,2,3,4,9 років з дати набрання чинності цього Технічного регламенту застосовуються вимоги до екодизайну (вимоги до енергоефективності, до функціональних характеристик, до інформації про продукт).

Крім того, Європейським Банком Реконструкції та Розвитку в рамках Програми фінансування та передачі технологій для боротьби з кліматичними змінами (FINTECC) започатковано проект «Політики для стимулювання виробництва та передачі кліматичних технологій в Україні», який спрямований на фінансову підтримку у впровадженні в Україні вимог з екодизайну.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування не передбачені.

Тест малого підприємництва (М-Тест) не проводився, так як нормативно-правовий акт передбачає встановлення технічний вимог, які є однаковими для великих, середніх та малих підприємств.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі, оскільки його прийняття необхідне для дотримання вимог чинного законодавства.

Строк набрання чинності регуляторного акта – відповідно до законодавства через шість місяців з дня його опублікування.

Також, технічним регламентом, також, встановлюються перехідні періоди для підприємств, а саме лише через 1,2,3,4,9 років з дати набрання чинності цього Технічного регламенту застосовуються вимоги до екодизайну (вимоги до енергоефективності, до функціональних характеристик, до інформації про продукт).

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Достатньо високий. Зокрема, проект постанови оприлюднений на офіційному сайті Мінрегіону та Держенергоефективності.
Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на сферу дії яких поширюватиметься регуляторний акт	8
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;	Надходження до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта відсутні.
Розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами,	Розмір коштів, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта складає 39 000 000 грн, а час – до трьох років.

пов'язаними з виконанням вимог акта;	
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості проведених перевірок	Зазначений показник представляє собою статистичні данні щодо кількості проведених перевірок.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості виявлених порушень	Зазначений показник представляє собою статистичні данні щодо кількості порушень.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості стягнень штрафів	Зазначений показник представляє собою статистичні данні щодо кількості стягнень штрафів.

Відповідно до статті 5 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" та статті 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації" проект постанови оприлюднений для громадського обговорення на офіційному веб-сайті Мінрегіону та Держенергоефективності та розісланий на погодження до заінтересованих сторін.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься за статистичним методом, шляхом аналізу статистичних даних, наданих Держпродспоживслужбою, щодо кількості перевірок, порушень і штрафів, та, за можливості, із зазначенням кількості енергоефективних ламп на ринку, за наступним графіком:

базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цього регуляторного акта, а саме після вступу в дію вимог щодо екодизайну;

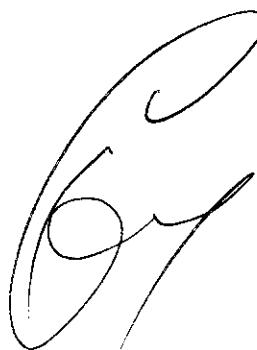
повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через два роки після набрання чинності цього регуляторного акта, а саме через рік після вступу в дію вимог щодо екодизайну;

періодичне відстеження здійснюється один раз на три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

Голова Держенергоефективності

2018 р.

С. Савчук

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта

<i>№</i>	<i>Витрати</i>	<i>За перший рік</i>	<i>За п'ять років</i>
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	4 500 000	60 000 000
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	250 000	3 600 000
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	100 000	600 000
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	20 000	50 000
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	50 000	300 000
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо -150 робіт+10 додаткових аркушів паперу*65 грн. /100 аркушів)гривень	1 830 000	45 000 000
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	850 000	10 000 000
8	Інше (вартість послуг лабораторій та органів з оцінки відповідності – випробування, сертифікати експертизи типу та роботи з оцінки відповідності – 150 робіт (декларацій відповідності на партію товару) на рік, додаткові витрати 1500 грн./робота), гривень	200 000	600 000
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривен	7 800 000	120 150 000
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширене регулювання**, одиниць	5	
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 х рядок 10), гривень	39 000 000	600 750 000

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для ламп
неспрямованого випромінення»

Ціллю прийняття проекту регуляторного акту є виконання зобов'язань України в рамках Угоди про асоціацію Україна-ЄС, в частині впровадження делегованих регламентів Комісії ЄС у сфері встановлення вимог з екодизайну.

Предметом правового регулювання проекту постанови Кабінету Міністрів України є затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для ламп неспрямованого випромінення, який відповідає Регламенту Комісії (ЄС) № 244/2009 від 18 березня 2009 р., про імплементацію Директиви 2005/32/ЄС Європейського Парламенту та Ради стосовно вимог екодизайну для ненаправлених побутових ламп.

Вказаний Технічний регламент встановлює вимоги до екодизайну щодо введення в обіг електроосвітлювальних виробів.

1. Поштова та електронна адреса розробника:

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України: 01001, м. Київ, пров. Музейний, 12; e-mail: standartsaee@gmail.com

2. Інформація про спосіб оприлюднення
проекту регуляторного акта

Проект регуляторного акта оприлюднений в мережі Інтернет, адреса сторінки: www.saee.gov.ua, розділ «Діяльність», підрозділ «Регуляторна діяльність» та буде розміщений на www.minregion.gov.ua.

Зauważення та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються протягом 1 місяця, починаючи з дня опублікування регуляторного акта на веб-порталі www.saee.gov.ua та www.minregion.gov.ua в електронній формі на електронну адресу standartsaee@gmail.com та на адресу Державної регуляторної служби України: 01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, тел. 254-56-73, e-mail: inform@dkrp.gov.ua.

Голова Держенергоефективності

С. Савчук

